

И въ единиятъ и въ другиятъ мънастиръ на срѣлата на църквата стояше гробъ, покритъ съ покривка и обграденъ околовръстъ съ горящи свѣщи. Калугерите и калугерките, съ свѣщи въ ръцѣта, обхождаха гроба и пътя, а свѣщениците, въ златни ризи, катиха гроба съ ладанъ съ срѣбърни кандилници. Послѣ калугерите и калугерките, съ свѣщите и съ свѣтата вода, излѣзаха изъ мънастириетъ и отидаха въ ярътъ, дѣто се биха и налата голица и гдѣто падна въйводата Хатжи Дичитръ. Въ тъмната заглъхала гора въсвѣтиха огньчета, съкани вълчи очи, и послѣ се събраха на купъ около високиятъ камъкъ, нарѣченъ камъка на въйводата. Тукъ се разнесаха пѣснопѣния на послѣдне прощаване, ижескиятъ гласове се слѣзха съ гласовете женски въ една хармония, въ една молитва къмъ Бога за пѣдигнатите български юнаци и за живите юнаци за България.

Послѣ молитвата всичките се върнаха въ мънастриетъ; при камъка останаха само пѣт калугерки; едната се моли и струва метани, а другата замислена се одрѣла о канарата, вперила си очите въ гъсталака и се вдълбочила въ мисли.

Молящата се стана, повика замислената, и дѣлте, рѣка за рѣка, тръгнаха къмъ байра. По очите, по косите, по лицето и по снагата тѣ си приличатъ като двѣ сестри. Но лицето на едната просвѣтило като отъ нѣкакъвъ си въсторгъ, частота, тържественность, а на лицето на другата е скърбъ и угрizение. Дѣлте сѫ излади и прѣкрасни съ прелести, които правятъ щастливи или губятъ момчета. На байра тѣ се спрѣха. Първата поглѣдна въ долината.

— Ето къмъ онай страна, къмъ онай долина азъ развяхъ по вѣгъра неговийтъ прахъ

Другата припомни:—тукъ бѣше тогава, сестро, казака Петъръ Катърджията.

— Бѣше, но вече го не завари, вече бѣ загиналъ лева на България; отрѣзаха му главата, а тѣлото азъ сама изгорихъ и развяхъ пепельта, за да се яви иозвъ юнакъ Българинъ; но юнакъ се не показва.